

Blanca Llum Vidal
Tan bonica i tirana

Premi Carles Riba 2024

Proa

BLANCA LLUM VIDAL

Tan bonica i tirana

PREMI CARLES RIBA 2024

EDICIONS PROA

BARCELONA

2025

Tan bonica i tirana ha obtingut el Premi Carles Riba de poesia 2024, atorgat per un jurat format per Lluís Calvo, Maria Josep Escrivà, Josep Maria Fonalleras, Marina Garcés i Josep Lluch.

Disseny de la col·lecció: TYPERWARE®

Primera edició: febrer de 2025

© Blanca Llum Vidal, 2025

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions SLU, Proa

Diagonal, 662-664

08034 Barcelona

www.proa.cat

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Composició i compaginació: *Vilanrosa*

ISBN: 978-84-10488-11-3

Dipòsit Legal: B-2.410-2025

Taula

<i>Viatge</i>	11
<i>Desigualtat</i>	13
<i>Ara</i>	15
<i>Ferides</i>	16
<i>Animal</i>	17
<i>Llibertat</i>	18
<i>Revolució</i>	19
<i>Déu</i>	21
<i>Orgasme</i>	23
<i>Química</i>	25
<i>Punk</i>	26
<i>Promesa</i>	28
<i>Paradís</i>	30
<i>Carn</i>	32
<i>Menorca</i>	35
<i>Pregunta</i>	37
<i>Imatge</i>	39
<i>Principi</i>	41
<i>Autodestrucció</i>	43
<i>Corona</i>	45
<i>Lisboa</i>	47
<i>Enveja</i>	49
<i>No</i>	52

<i>Cova</i>	53
<i>Desaparició</i>	56
<i>Bola</i>	58
<i>Bèstia</i>	60
<i>Cura</i>	61
<i>Resistència</i>	62
<i>Absurd</i>	64
<i>Bosc</i>	66
<i>Buit</i>	68
<i>Música</i>	70
<i>Veritat</i>	72
<i>Col·lapse</i>	73
<i>Despertar</i>	75
<i>Cançó</i>	76
<i>Bomba</i>	77
<i>Compromís</i>	79
<i>Ningú</i>	80
<i>Impossible</i>	82
<i>Escriure</i>	83

Viatge

*Todos dicen que el amor
es amigo de la locura,
pero a mí, que ya estoy loca,
es lo único que me cura.*

RAFFAELLA CARRÀ

Com quan parties de viatge a l'exili i no se sabia si acabaries tornant, si et devoraria una bèstia marina, si mataries el monstre d'un ull, si teixint un tapís algú es moriria per tu o acabaria guillat d'estimar-te o si et farien esclau les sirenes. Com quan l'únic que duies era una brúixola torta i una brúixola d'or, una carta d'amor devastat perduda a l'infern de la jaqueta i un mapa amb arrugues i amb la cal·ligrafia molt vella i amb dibuixos de flors estrangeres i de gent que, si en sap, és perquè viu a la lluna. Com quan els comiats eren així, extravagants i amb la màgia de saber-los petits, la paraula sagrada que, justament per això, només pot ser iconoclasta. Tots diran que el meu amor / és enemic de la calma, / però a mi, que ja estic boja, / és l'únic acte que em salva. Com quan l'espera era un objecte real amb volums i perímetres i amb una mica d'aresta i no una idea fluida ni el concepte filosòfic per

parlar de no-res i de tot i ningú. Tan real com un cistell, com una casa, com una figa. Com quan el desconegut tenia una cara amb dos ulls, un nas i una boca que parlava la llengua que podia dir el mal i el desig i que tenia la memòria dels drames rurals, de les correspondències arcaiques, de l'odissea profunda i dels sots més feréstecs. Com quan al temps que passava no hi posava final un mes-sies i el progrés no existia perquè només hi ha les mans, deien, i els orgasmes que, com la terra, es treballen, se sembren i es llauren. Com abans. Com fa cent anys, mil. La prehistòria del cor i del sexe i l'origen del dubte. El principi del vent i la causa dels cossos que un dia es barallen i un dia es penetren. Com la rondalla de mai i de sempre. Com abans. Com fa cent anys, mil. Així has marxat de viatge. Així m'he quedat. Com abans. Com fa cent anys, mil. Com els amants més antics de la història.

Desigualtat

*La costum, aquesta terrible gota d'aigua que
soscava i destrueix tant d'impuls natural,
no ha pogut destruir mai en mi l'horror, la
repugnància instintiva a trencar una flor.*

VÍCTOR CATALÀ

Avui que has trobat excessiu que et digués que la rosa del segle XIX que em vas regalar és una vida sencera que conserva la potència de dins, la capacitat de punxar i una olor que embogeix i captiva; avui que has trencat el silenci que vols i que imposes fins que un dia el dispareis i un altre el projectes amb la força d'un roc; avui que has vingut a impedir que respengui i et digui és a tu que ara et toca acollir el descontrol i ajudar en la defensa i acusar el desperfecte; avui que em construeixes una paret i que m'ensenyas l'abisme si et dic que ens acompanya la intuïció dels estels i la militància preciosa d'un amor que creix sol; avui que no sé si recordes que vas acostar-me una sàlvia, que vas ensenyar-me el secret de la font i que em vas posar una figa a la boca i un món a les mans; avui que m'estimes, però no saps estimar-me i ho dius; avui que el

desig i el futur continuen intactes i que la casa que mai no ens farem és una mica possible; avui em demanes que calli si els oceans ens separen i el gest és real —aquesta història, em vens a dir, ets només tu qui la tria i la mou, qui l'esculpeix i la impulsa; avui que has vingut a buscar-me sense un mapa precis ni una proposta petita, avui ja ni sé, tan a prop i tan lluny, tan perduda i refeta, si és que sí, que tornarem a trobar-nos, ni si és que sí, que et vull com abans.

Ara

Ara que encara no he pogut resseguir-te l'espatlla amb un dit ni la columna amb la llengua; ara que encara no he pogut viatjar per la part dels teus ulls que no plora ni he pogut descobrir que a les mans hi tens mons que no sabia que hi eren; ara que encara no he vist que a la pell se t'hi escampa un romanticisme amagat que sempre et pensaves que era només una idea, que era concepte i raó, que era argument i un esquema; ara que encara no toco el teu cos ni tot allò que hi amagues —la consciència desperta, els forats que revolten l'equilibri amb les dents, la intensitat que es fa lliure i una mena de desconfiança en l'amor que ni t'agrada ni no, però que et fa mitja vergonya; ara que els peus se me'n van del camí perquè anar recte fa mandra i acaba que migra; ara que el mot se m'escapa feliç i una mica més boig, ara t'espero i t'escric que es veu que el desig a vegades no esclafa i es pot encendre tranquil.

Ferides

Si llegir-nos idees té una dimensió militant —la paraula escrita és un acte i l'acció s'encamina a la bellesa implacable de la justícia social; si explorar-nos el cos té una dimensió aventurera —la pell és la selva, la llengua és exòtica i el desig ja no viu assetjat i es manifesta com vol; si passa això i passa allò, venir fins a tu per rentar-te les ferides del peu és una mena d'amor que té una dimensió quasi bíblica i, per això, sanguinària, revolucionària i eròtica.

Animal

Has vist en mi un animal i no sé si és un gat amb els ulls allargats i en perill d'extinció o una serp que s'arrossega per terra i que es multiplica feliç i que devora conills. Has vist en mi un animal i potser és per la panxa calenta d'un mamífer que protegeix i que cuida o per la bellesa salvatge d'un peix que no es pot posseir ni tampoc atrapar. Has vist en mi un animal i no sé si et fa por que t'abraci o el que vols és que ataqui per tu i que travessi el planeta per portar-te menjar i l'evolució tota digna. Has vist en mi un animal i no sé si em vols papallona de la mort africana, granota raucadora de ventre de foc, tortuga d'estany, medusa pulmó, cavall de sang freda, aranya petita, llop atlàntic, calamar vampir o de Humboldt o potser només vols que sigui un mamut que sobrevis fins avui i que transporta una Terra que existeix acabant-se. Has vist en mi un animal i no sé si recordes que, encara que visqui silvestre i a vegades brutal i a vegades al revés de domèstica, encara soc una bèstia que parla i que sap i pot dir que has vist en mi un animal.

Llibertat

Em volies lliure i sense tallar-me cap ala, però no. En realitat em volies fent cas i obedient al pacte difícil i bell que només és per tu. Em volies oberta i amb el desig escampat, però no. En realitat provocaves que em lligués malament i que el lligam fos estret i una mica de mal i una mica amb verí. Si m'haguessis volgut tota lliure i sense tallar-me cap ala, si m'haguessis volgut tota oberta i amb el desig escampat, hauries deixat que et digués que jo amb tu vull pujar a una carena per parlar sota un arbre; que jo amb tu vull la prosa dels dies, la poesia del cos i el tremolor de la terra; que jo amb tu vull un fill que no sigui de carn, sinó de futur compartit i de trinxera comuna; que jo amb tu vull entendre el concepte de crim i el de justícia real; que jo amb tu vull entrar pels forats que revolten el poder asfixiant i el costum més dolent; que jo amb tu vull el pa, un joc de titans entre el cel i la terra i la finestra i un hort; que jo amb tu vull ballar fins al final de l'amor i, quan no hi hagi ningú, escoltar junts la Novena de Mahler.

Revolució

Parlar fa el cor clar.

ELIAS KHOURY

Em pensava que la placenta era l'òrgan més gran que hi havia, però m'han dit després que és la pell. La superfície que ens separa del món. L'interstici i l'esclatxa. La frontera objectiva. La creu de terme evident. A tu, que no hi he entrat per la pell, sinó per la carn més oberta i per la carn més ferida, a tu hi he arribat per l'esquerra i pels colors llibertaris de la nit i la sang. Així com expliques que allò més radical no és assaltar cap castell, sinó garantir l'endemà la recollida de brossa, així estic amb tu: amb la certesa que el desig en el cos va al costat de la revolució del concepte, de la insurrecció de la idea, de la confiança i la calma on comença el tumult. Així com expliques que no hi ha ningú que se sostingui tot sol, així estic amb tu: amb tu i no només, amb tu com un peix que s'acosta i s'escapa, amb tu sense gàbia, amb tu amb altres llengües. Així com expliques que no hi ha maniobra més política que la despolitització d'un assumpte, així estic amb tu: amb una transparència inaudita, amb un cara a cara ini-

cial, amb un principi de cosa que s'assembla a l'amor. Així com expliques que els dolors que no es diuen no es poden curar ni canviar des de dins i aconseguir que permutin, així estic amb tu: escoltant-te el naufragi, explicant-te la pena, entenent-te la por, compartint el misteri, la incertesa inclement i la pregunta perplexa. Així com expliques que la militància és també l'emoció col·lectiva i col·locar-se en el món de manera conjunta, així estic amb tu: evitant de fer mal, obrint un cistell i esbucant la muralla i entenent que la font existeix si és de tots. Així com expliques que vas travessar els oceans per buscar insurreccions i vas trobar realitat i una dimensió més humana, així estic amb tu: alçant-me contra l'autoritat establerta que em tenia lligada i trobant-me amb un ésser que també em vol lligar, però que per fi em lliga bé.